

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Костадин Иванов Грозев

за научната дейност на гл. ас. д-р Гергана Георгиева Алексиева, единствен кандидат в конкурса за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.2. История и археология (Съвременна история), обявен в „Държавен вестник“, бр. 82/3.10.2014 г. за нуждите на Катедрата по нова и съвременна история на ИФ на СУ „Св. Климент Охридски“

Уважаемо научно жури,

Познавам д-р Гергана Георгиева Алексиева най-напред като студентка в Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, а впоследствие – като докторант и, по-късно – като преподавател към катедрата, към която принадлежа. Тя е завършила средното си образование през 1995 г. в 30-то СОУ „Братя Миладинови“, след което е приета в специалност „История“ в СУ. От 2000 г. е Магистър по Съвременна история. Между 2002 и 2005 г. е редовен докторант към Катедрата по нова и съвременна история и през 2006 г. успешно защитава дисертация на тема „Демократизация и изграждане на автономни общности в Испания (1977 – 1985)“. От април 2007 г. е старши асистент, а от октомври 2008 г. – главен асистент към ИФ на СУ.

В настоящия конкурс д-р Гергана Алексиева се представя с общо 11 публикации, от които 4 публикации са по темата на докторската ѝ дисертация и не подлежат на оценка, а останалите 7 публикации са по други теми.

Сред тях основният обект на сериозна академична преценка за настоящия конкурс е монографията „Перонизмът: политика и идеология (1943 – 1976 г.)“, Велико Търново, 2014, ИК Фабер, 422 с. Тя е публикувана през есента на миналата година и е посветена на важен аспект от историята на Аржентина – политическите и идеологическите аспекти в управлението на президента Хуан Перон, даващи основание за анализа на неговото управленско и политическо наследство в рамките на специфичното обществополитическо движение, отъждествявано с неговия режим под името „перонизъм“. Целта на изследването, както е формулирана в предговора, е „да се проучи същността на перонизма, изразяваща се в сложно съчетание между модните тогава европейски идеи и аржентинския манталитет, и последствията от тази компилация за Аржентина“ (с. 13). Като по-конкретна изследователски задача тя очертава условията за появата и причините за бързото налагане на движението, типологичната му характеристика, еволюцията на режима и предизвиканите от него промени в страната, идейното му и социално наследство до 1976 г. На базата на доброто познаване на оригиналния извор материал и на логично

изведената хронологична рамка тя прокарва убедително своето виждане за протичащите социалнополитически и моралнопсихологически процеси в страната и мотивирано убеждава читателя в достоверността на направената историческа реконструкция. Авторката разработва и някои дискуссионни въпроси, по които има определени приноси – особено тези, свързани с различия в хронологията, периодизацията или фактографската възстановка на събитията на базата на нови извори данни (и около ранната история на перонизма, и при анализа на неговата типология и еволюция, и около историческо му наследство след сливането на Перон от власт). Тема, която е загатната, но би могла да бъде разработена по-подробно, при това на базата на автентичен и достъпен и в Интернет документален материал, е тази за официалните отношения на Аржентина със САЩ на фона на споменатата тенденция за растящ, според изследването, антиамериканизъм в Южна Америка като цяло и в Аржентина – в частност. Езикът и стилът на монографията е добър като на места има използване на повече чуждици (като напр. „фрустрация“, „промотиране“ и др.). Бих препоръчал при цитиране от Интернет да не се посочва само адреса на уебсайта, а в съответствие с възприети стандарти – да се посочва и заглавието/името на съответния сайт и датата, към която е използван. Като обобщение - монографията има сериозни научни приноси и оставя крайното впечатление на една широка панорама на състоянието на аржентинското общество през разглеждания период, успешно изпълнявайки поставените изследователски задачи. Допълнително, съществени детайли, отразени в монографията и свързани с личността и делото на Ева Перон са дискутирани и в една от публикациите, представени за рецензиране (№ 3 от списъка по конкурса).

Останалите научни публикации, с които д-р Гургана Алексиева участва в настоящия конкурс са посветени на познати в историографията проблеми от историята на Испания през 60-те, 70-те и 80-те години на ХХ в. В тях личи научно-изследователският интерес към институциите на реформиращото се в края на франкизма испанско общество и по-специално към значението на монархическия институт и парламентаризма, а така също и особената роля на военните. Две от тях (№ 6, № 7) са публикувани в електронното списание „Анамнеза“ и анализират обстановката, фактологията и последиците от опита за военен метеж на 23 февруари 1981 г. Друга статия, публикувана в сборника, „История в преход“, 2008, УИ (№ 5) разглежда личността и обществените нагласи към принц Хуан Карлос като оттук са изведени изводи за характера на испанския преход към демокрация. В същия тематично-хронологичен кръг, но с акцент върху външната политика на Испания е и статията за отношението на Мадрид към европейските интеграционни процеси през 60-те години (№ 2). „Испанската тема“ в творчеството на д-р Алексиева е разширена

хронологически и тематично и със статията в сборника, посветен на проф. Д. Сирков (№ 4), реконструираща събитията от 1930 – 1931 г., свързани с крал Алфонсо XIII и прехода от монархически режим към републиканско управление.

Научноизследователската дейност на д-р Алексиева включва и участието ѝ в няколко научни екипи, свързани с издаването на три сборника, както и съобщения и доклади, изнесени на няколко научни конференции, организирани от ИФ и СУ. Следва да се отбележи като допълнение към нейната академична кариера и работата ѝ като участник в научния екип на проекта ИДПД “Диалог Европа“ (2009 – 2010 г.) и като член на Издателския съвет към екипа на УКХ „Алма матер“ (2010 – 2015 г.).

Д-р Гергана Алексиева има сериозен преподавателски опит като водеща семинарни занятия и четяща лекции в основни курсове в ИФ и ЮФ на СУ, отразени в нейната автобиография. За високата ѝ академична подготовка и качествата на нейната преподавателска работа мога да свидетелствам от първа ръка, тъй като е водела семинарни занятия на четени от мен университетски курсове.

С оглед настоящата процедура искам да заявя убедено, че представената кандидатура на д-р Гергана Алексиева отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ, както ѝ на допълващите го правилници на ресорното министерство, както и на съгласуваните с тях регламентиращи документи на СУ.

Направените в настоящото ми становище изводи за представената за рецензиране научна продукция и отличните ми впечатления от академичната кариера и преподавателските качества ми дават солидно основание убедено да препоръчам на научното жури и на Факултетния съвет на Исторически факултет към СУ да избере д-р Гергана Георгиева Алексиева за доцент в професионално направление 2.2. История и археология (Съвременна история).

София, 16 февруари 2015 г.

.....

доц. д-р Костадин Грозев